

హనుమత్ సీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నలవారసమేత శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

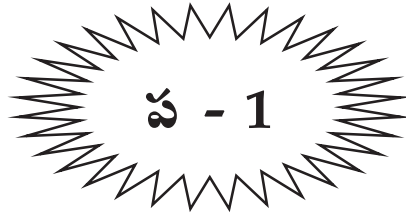
శ్రీమద్రామాయణాంతర్గత యుద్ధకొండస్య త్రింశద్దిన పాఠయణచీక్ష

ఆరవ రోజు పాఠయణ - 16.06.2021

స	కృ	దే	వ	ప్ర	ప	న్నా	య	త	వా	స్మీ	తి	చ	యా	చ	తే
7	1	8	4	2	1	0	1	6	4	5	6	6	1	6	6

అ	భ	యం	స	ర్వ	భూ	తే	భ్యో	ద	దా	మ్యే	త	ద్వ	తం	మ	మ
0	4	1	7	4	4	6	1	8	8	1	6	2	6	5	5

పాఠయణం చేయవలసిన సర్గ : 01

సర్గల ఏనుగు సంఖ్య

23వ సర్గ

పాఠయణ శ్లోకాల సంఖ్య

17 శ్లోకాలు

అథ సంకల్పః

అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, పద్మావతీజానేః, శ్రీవేంకటేశ్వర పరబ్రహ్మణః, రూపాంతరభూతస్య, శ్రీరామచంద్రప్రభోః, అనుగ్రహేణ, అస్మిన్, సర్వజగదుపద్రవకాలే, ప్రపంచశాంత్యర్థం, అపి చ, అతి శీఘ్రమేవ, విషూచికా క్రిమేః, వినాశనార్థం, కరోనా వ్యాధి జనితానాం, నానావిధానాం, సామాజిక, ఆర్థిక, రాజకీయాది, సర్వోపద్రవాణాం, నివారణాయ, తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానేన, నిరుహ్యమాణానాం, జపహెళామపారాయణ, ప్రవచనాదిరూపాణాం, నానావిధానాం, వేదోక్తకార్యక్రమాణాం, అపి చ, సామాజిక, వైద్యకీయ, ఆర్థికసహాయాది రూపాణాం, బహుప్రకారాణాం, సేవా కార్యక్రమాణాం చ, ఇతోధిక, వీర్యవత్తాసిద్ధ్యర్థం, పూర్వోక్త, తత్తత్సేవారూపకర్తృణాం, తన్నిర్వాహకాణాం, తత్పురిపోషకాణాం చ, సర్వేషాం, శ్రీవేంకటేశ్వరానుగ్రహేణ, ఇతోధిక, శుభసంపత్సమృద్ధ్యర్థం, అపి చ, తత్తత్సేవాకార్యక్రమ ద్వారా, సర్వప్రపంచస్య, విశిష్య, భారతదేశస్య, ఉత్తరోత్తర, శుభసంపత్సమృద్ధ్యర్థం, భారతదేశస్య, శత్రుదురాక్రమణ, ఆర్థికమాంద్య, ప్రజాకల్లోలాది, సర్వపీడానివృత్త్యర్థం, విశేషతః, ఏతాదృశ, జగత్కళ్యాణకర, కార్యక్రమనిర్వహణశీలస్య, శ్రీమత్తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానస్య, ఇతోధిక, సర్వతోముఖాభివృద్ధి సిద్ధ్యర్థం, హనుమత్ సీతాలక్ష్మణ, భరతశత్రుఘ్న, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణః, ప్రీత్యర్థం చ, అక్షరలక్షాత్మక, సీతాలక్ష్మణహనుమత్సమేత, శ్రీరామమూలమంత్రానుష్ఠాన, తర్పణ, హెళామపూర్వకం

సకృదేవ ప్రపన్నాయ, తవాస్మితి చ యాచతే ।

అభయం సర్వభూతేభ్యః, దదామ్యేతద్వ్రతం మమ ॥

ఇత్యేతన్మంత్రాంతర్గత, కటపయాది, సంఖ్యాశాస్త్రానుసారం, శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణాంతర్గత, యుద్ధకాండపారాయణం, తథా, శ్రీయోగవాశిష్ఠే, ఉత్పత్తిప్రకరణే, ఏకోనసప్తతితమసర్గ-పారాయణం చ, ఆచార్యముఖేన, అన్యోన్యసాహాయ్యేన, లోకకళ్యాణార్థం, కరిష్యామహే.

***

శ్రీ రెఘుప్రార్థన

రామాయ రామభద్రాయ రామచంద్రాయ వేధసే ।

రఘునాథాయ నాథాయ సీతాయాః పతయే నమః ॥ 1 ॥

శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థన

గోష్పదీకృతవారాశిం మశకీకృతరాక్షసం ।

రామాయణమహామాలారత్నం వందేఽనిలాత్మజమ్ ॥ 2 ॥

శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థన

కూజంతం రామ రామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।

ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥ 3 ॥

శ్రీరెఘుచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

***

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే త్రయోవింశస్సర్గః

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరన్యపోత్తమ ।

భో దశాస్యాంతకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే ॥

నిమిత్తాని నిమిత్తజ్ఞః దృష్ట్వా లక్ష్మణపూర్వజః ।

సౌమిత్రిం సంపరిష్వజ్య ఇదం వచనమబ్రవీత్ ॥ 23.1 ॥ (2 సార్లు)

పరిగృహ్యోదకం శీతం వనాని ఫలవంతి చ ।

బలౌఘం సంవిభజ్యేమం వ్యూహ్యా తిష్ఠేమ లక్ష్మణ ॥ 23.2 ॥

లోకక్షయకరం భీమం భయం పశ్యామ్యుపస్థితమ్ ।

నిబర్హణం ప్రవీరాణామ్ ఋక్షవానరరక్షసామ్ ॥ 23.3 ॥

వాతాశ్చ కలుషా వాంతి కంపతే చ వసుంధరా ।

పర్వతాగ్రాణి వేపంతే పతంతి చ మహీరుహాః ॥ 23.4 ॥

మేఘాః క్రవ్యాదసంకాశాః పరుషాః పరుషస్వనాః ।

క్రూరాః క్రూరం ప్రవర్షంతి మిశ్రం శోణితబిందుభిః ॥ 23.5 ॥

రక్తచందనసంకాశా సంధ్యా పరమదారుణా ।

జ్వలతః ప్రపతత్యేతత్ ఆదిత్యాదగ్నిమండలమ్ ॥ 23.6 ॥

దీనా దీనస్వరాః క్రూరాః సర్వతో మృగపక్షిణాః ।

ప్రత్యాదిత్యం వినర్దంతి జనయంతో మహద్భయమ్ ॥ 23.7 ॥

రజన్యామప్రకాశస్తు సంతాపయతి చంద్రమాః ॥ 23.8 ॥

కృష్ణరక్తాంశుపర్వంతః లోకక్షయ ఇవోదితః ।

హ్రస్వో రూక్షోఽప్రశస్తశ్చ పరివేషస్సులోహితః ॥ 23.9 ॥

ఆదిత్యే విమలే నీలం లక్ష్మ లక్ష్మణ దృశ్యతే ॥ 23.10 ॥

రజసా మహతా చాపి నక్షత్రాణి హతాని చ ।

యుగాంతమివ లోకానాం పశ్య శంసంతి లక్ష్మణ ॥ 23.11 ॥

కాకా శ్యేనాస్తథా గృధ్రాః నీచైః పరిపతంతి చ ।

శివాశ్చాప్యశివాన్నాదాన్ నదంతి సుమహాభయాన్ ॥ 23.12 ॥

శైలైశ్చాలైశ్చ ఖడ్గైశ్చ విస్ఫుష్టైః కపిరాక్షసైః ।

భవిష్యత్యావృతా భూమిః మాంసశోణితకర్దమా ॥ 23.13 ॥

క్షీప్రమద్వైవ దుర్ధర్షాం పురీం రావణపాలితామ్ ।

అభియామ జవేనైవ సర్వతో హరిభిర్వృతాః ॥ 23.14 ॥

ఇత్యేవముక్త్యా ధర్మాత్మా ధన్వీ సంగ్రామహర్షణాః ।

ప్రతస్థే పురతో రామః లంకామభిముఖో విభుః ॥ 23.15 ॥

స విభీషణసుగ్రీవాః తతస్తే వానరర్షభాః ।

ప్రతస్థిరే వినర్దంతః నిశ్చితా ద్విషతాం వధే ॥ 23.16 ॥

రాఘవస్య ప్రియార్థం తు ధృతానాం వీర్యశాలినామ్ ।

హరీణాం కర్మచేష్టాభిః తుతోష రఘునందనః ॥ 23.17 ॥ (2 సార్లు)

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరస్యపోత్తమ ।

భో దశాస్యాస్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే త్రయోవింశస్సర్గః

***

అథ చతుర్వింశస్సర్గః

సా వీరసమితి రాజ్ఞా విరరాజ వ్యవస్థితా ।

శశినా శుభనక్షత్రా పార్ణమాసీవ శారదీ ॥ 24.1 ॥

***

శ్రీరామస్తుతిః - ఆపదామపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదాం ।

లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమామ్యహమ్ ॥

ఫలశ్రుతిః -

కుటుంబవృద్ధిం ధనధాన్యవృద్ధిం, స్త్రీయశ్చ ముఖ్యాస్సుఖముత్తమం చ ।

శ్రుత్వా శుభం కావ్యమిదం మహార్థం, ప్రాప్నోతి సర్వాం భువి చార్థసిద్ధిమ్ ॥

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

*****

అథ శ్రీనాసిష్ఠ మహారామాయణే వాల్మీకీయే ఉత్పత్తిప్రకరణే ఏకోనసప్తతితమస్సర్గః

శ్రీ వసిష్ఠ ఉవాచ -

అథ వర్షసహస్రేణ, తాం పితామహ ఆయయౌ ।

దారుణం హి తపస్సిద్ధ్యై, విషాగ్నిరపి శీతలః ॥ 1 ॥

మనసైవ ప్రణమ్యైనం, సా తథైవ స్థితా సతీ ।

కో వరః క్షుచ్ఛమాయాఽలమ్, ఇతి చింతాన్వితాఽభవత్ ॥ 2 ॥

ఆస్మృతం ప్రార్థయిష్యేఽహం, వరమేకమిమం విభుం ।

అనాయసీ చాయసీ చ, స్యామహం జీవసూచికా ॥ 3 ॥

అస్యోక్త్యా ద్వివిధా సూచిః, భూత్వా లక్ష్మ్యా విశామ్యహం ।

ప్రాణినాం సహసర్వేషాం, హృదయం సురభిర్యథా ॥ 4 ॥

యథాభిమతమేతేన, గ్రసేయం సకలం జగత్ ।

క్రమేణ క్షుద్విినాశాయ, క్షుద్విినాశః పరం సుఖమ్ ॥ 5 ॥

ఇతి సంచింతయంతీం తామ్, ఉవాచ కమలాలయః ।

అన్యాయ్యాస్తథా దృష్ట్వా, స్తనితాభ్రవోపమమ్ ॥ 6 ॥

బ్రహ్మోవాచ -

పుత్రి కర్కటికే, రక్షః కులశైలాభ్రమాలికే ।
ఉత్తిష్ఠ త్వం తు తుష్టోఽస్మి, గృహాణాభిమతం వరం ॥ 7 ॥

కర్కట్యువాచ -

భగవన్ భూతభవ్యేశ, స్యామహం జీవసూచికా ।
అనాయసీ చాయసీ చ, విధేఽర్పయసి చేద్వరం ॥ 8 ॥

శ్రీ వసిష్ఠ ఉవాచ -

ఏవమస్త్వితి తాముక్త్వా, పునరాహ పితామహః ।
సూచికా సోపసర్గా త్వం, భవిష్యసి విషూచికా ॥ 9 ॥
సూక్ష్మయా మాయయా, సర్వలోకహింసాం కరిష్యసి ।
దుర్భోజనా దురారంభాః, మూర్ఛా దుఃస్థితయశ్చ యే ॥ 10 ॥
దుర్దేశవాసినో దుష్టాః, తేషాం హింసాం కరిష్యసి ।
ప్రవిశ్యాఽఽహృదయం ప్రాణైః, పద్మస్త్రీహాది బాధనాత్ ॥ 11 ॥
వాతలేఖాత్మికా వ్యాధిః, భవిష్యసి విషూచికా ।
సగుణం విగుణం చైవ, జనమాసాదయిష్యసి ॥ 12 ॥
గుణాన్వితచిత్సార్థం, మంత్రోఽయం తు మయోచ్యతే ।

బ్రహ్మోవాచ -

హిమాద్రేరుత్తరే పార్శ్వే, కర్కటి నామ రాక్షసీ ॥ 13 ॥
విషూచికాఽభిధానా సా, నామ్నాప్యన్యాయ బాధికా ।

తస్యాః మంత్రః ।

ఓం, హ్రీం, హ్రోం, రీం, రాం, విష్ణు శక్తయే నమః (3 సార్లు)

ఓం, నమో భగవతి, విష్ణుశక్తిమేనాం.

ఓం, హర హర, నయ నయ, పచ పచ, మథ మథ,

ఉత్పాదయ ఉత్పాదయ, దూరే కురు స్వాహా.

హిమవంతం గచ్ఛ, జీవ, సః, సః, సః, చంద్రమండల గతోఽసి స్వాహా । (3 సార్లు)

ఇతి మంత్రీ మహామంత్రం, న్యస్య వామకరోదరే ।
మార్జయేదాతురాకారం, తేన హస్తేన సంయుతః ॥ 14 ॥

హిమశైలాభిముఖ్యేన, విద్రుతాం తాం విచింతయేత్ ।
కర్కటిం కర్కశాక్రందాం, మంత్రముద్గరమర్దితాం ॥ 15 ॥

ఆతురం చింతయేచ్ఛంద్రే, రసాయన హృదిస్థితం ।
అజరామరణం యుక్తం, ముక్తం సర్వాధివిభవైః ॥ 16 ॥

సాధకో హి శుచిర్భూత్వా, స్వాచాన్తస్సుసమాహితః ।
క్రమేణానేన సకలాం, ప్రోచ్ఛినత్తి విషూచికామ్ ॥ 17 ॥

ఇతి గగనగతః, త్రిలోకనాథః, గగనగసిద్ధగృహీత, సిద్ధమంత్రః ।

గతః, ఉపగతశక్రవంద్యమానః, నిజపురమ్, అక్షయమ్, ఆయమ్, ఉజ్జ్వలశ్రీః ॥ 18 ॥

ఇత్యార్షే శ్రీవాసిష్ఠమహారామాయణే వాల్మీకీయే ఉత్పత్తిపక్రరణే

విషూచికామంత్రకథనం నామ ఏకోనసప్తతితమస్సర్గః

***

అథ క్షమాప్రార్థనా - యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్ - కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేః స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్ - శ్రీయః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

***